

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Kž-rz 33/2019-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ane Garačić, kao predsjednice vijeća, te dr. sc. Zdenka Konjića, Damira Kosa, Perice Rosandića i Melite Božičević-Grbić kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Martine Setnik, kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv opt. P. J., zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 53/91., 39/92., 91/92., 31/93., 35/93., 108/95., 16/96. i 28/96. - dalje u tekstu: OKZRH), odlučujući o žalbi branitelja optuženog P. J., odvjetnika B. R., podnesene protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 6. lipnja 2019. broj K-Rz-9/2011.-138., u sjednici vijeća održanoj 28. siječnja 2020.,

p r e s u d i o j e:

Žalba branitelja optuženog P. J., odvjetnika B. R. odbija se kao neosnovana te se potvrđuje prvostupanijska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijski sud u Zagrebu je u odsutnosti proglasio krivim opt. P. J. da je na način i pod okolnostima pobliže opisanim u izreci te presude počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, pa je na temelju istog zakonskog propisa osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam godina.

Na temelju čl. 148. st. 6. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje u tekstu: ZKP/08.) optuženi P. J. je oslobođen plaćanja troškova kaznenog postupka iz čl. 145. st. 2. toč. 1. do 6. ZKP/08. u cijelosti.

Protiv ove presude žalbu je podnio opt. P. J. po branitelju B. R. zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine, a podredno preinači i optuženiku izrekne blažu kaznenu sankciju.

Na žalbu opt. P. J., podnesenu po branitelju je državni odvjetnik podnio odgovor, u kojem predlaže da se žalba optuženika odbije kao neosnovana.

Prije održavanja sjednice vijeća spis je sukladno čl. 474. st. 1. ZKP/08. dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Žalba optuženika nije osnovana.

Iako optuženik u uvodu žalbe kao osnovu za pobijanje presude naznačuje bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 486. st. 1. toč. 11. ZKP/08., iz sadržaja žalbe proizlazi da tu žalbenu osnovu uopće ne obrazlaže, već se glavnina njegovih žalbenih prigovora zapravo svodi isključivo na pobijanje činjeničnih utvrđenja prvostupanjskog suda, tako da će se o njima raspraviti u okviru žalbene osnove pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, slijedom čega žalba optuženika zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka nije osnovana. Ispitujući u tom dijelu pobijanu presudu po službenoj dužnosti, sukladno čl. 476. st. 1. toč. 1. ZKP/08., ovaj sud drugog stupnja nije utvrdio da bi u presudi bile ostvarene neke druge bitne povrede na koje je dužan paziti po Zakonu.

Pobijajući utvrđeno činjenično stanje opt. P. J., po branitelju ističe kako je sud pogrešno utvrdio da je on bio naoružani pripadnik srpske paravojne formacije, jer to ne proizlazi iz pisanih dokumenata, a dovodi u pitanje primjenu prava u konkretnom slučaju. Nadalje, smatra da se činjenično stanje iz pobijane presude temelji na nesigurnim i nekonzistentnim iskazima svjedoka, prije svega na iskazu oštećene A. P., time da su ostali ispitani svjedoci posredni poznavatelji činjenica čija je relevantnost upitna. Konačno ističe da je u konkretnom slučaju došlo do zamjene i zabune u identitetu počinitelja, jer da je postojala određena vjerojatnost da je na inkriminiranom području postojala i neka druga osoba sa imenom i prezimenom optuženika.

U okviru istaknute žalbene osnove branitelj optuženika u stvari ne iznose ništa novo što već nije bilo predmetom analize i ocjene suda prvog stupnja, nego samo ponavlja pročitane optuženikovu obranu, te polemizira s razlozima presude i na svoj subjektivan način ocjenjuje rezultat provedenih dokaza. Ispitujući razloge koje je za utvrđenje odlučnih činjenica dao prvostupanjski sud u odnosu na inkriminaciju počinitelja kaznenog djela, ovaj sud drugog stupnja nalazi da branitelj optuženika žalbenim prigovorima nije doveo u sumnju činjenična utvrđenja prvostupanjskog suda.

Naime, protivno žalbenim tvrdnjama, prvostupanjski je sud na temelju pravilne ocjene pročitane obrane optuženika, iskaza svjedoka R. J., A. P., M. M., N. P. i drugih, kao i na temelju zapisnika o ispitivanju vještaka sudske medicine dr. S. K. i dokumentacije u spisu, njihovom savjesnom i kritičnom ocjenom, kako svakog za sebe, tako i u njihovom međusobnom odnosu, pravilno i potpuno utvrdio sve odlučne činjenice inkriminiranog kaznenog djela. Za takva svoja utvrđenja je u obrazloženju presude iznio opširne i logične razloge, koje u cijelosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud.

Ispravno tako prvostupanjski sud prihvaća iskaz svjedokinje ošt. A. P. kao vjerodostojan kada ista opisuje dinamiku događaja inkriminiranog dana, navodeći da su u selo H. Č. došli naoružani pripadnici srpske paravojske, od kojih su trojica došli u dvorište njezine kuće u kojoj je boravila sa suprugom S. P. Od njih je prepoznala S. K. i opt. P. J., dok treću osobu nije poznavala, a nakon što su isti rekli da će pretražiti kuću, opt. J. joj je naredio da pođe s njim na kat kuće, pri čemu je bio naoružan puškom. Kada su došli na kat kuće, optuženik je skinuo pušku te joj rekao da se skine, što je ona od straha i učinila, pa iako ga je molila da to ne učini,

s njom je u sobi obavio nasilni spolni odnos, a potom joj rekao da ostane ležati, jer da će doći drugi, pa je došao jedan mlađi muškarac koji je s njom također, unatoč njenom protivljenju obavio nasilan spolni odnos, a nakon njega je to napravio i treći stariji muškarac kojeg je poznavala od prije iz autobusa kada je hodala na posao. Kad su ti ljudi otišli, spustila se u prizemlje kuće, gdje je zatekla supruga S. koji je skvrčen sjedio na podu vidno ozlijeđen pri čemu je plakao.

Iskaz navedene svjedokinje, u većoj mjeri potvrđuju i ispitani svjedoci M. M. i N. P., sin A. i S. P., kojem su roditelji naknadno ispričali detalje o inkriminiranom događaju, a koje iskaze sud prvog stupnja s pravom, kao i iskaz svjedokinje A. P., uzima kao vjerodostojne i na temelju kojih zaključuje o aktivnostima i djelatnostima optuženika u vrijeme počinjenja djela.

Jednako tako prvostupanjski sud pravilno kao vjerodostojan prihvaća i iskaz ošt. svjedokinje R. J. koja je okolnosno iskazala da je inkriminiranog dana došla u posjetu bratu M. P. koji je živio u H. Č., koje selo još nije u potpunosti palo pod kontrolu srpske paravojske, ali tamo je već vidjela veći broj naoružanih vojnika obučeni u SMB uniforme, a također se sjeća da je pritom vidjela i kako gori katolička crkva. Kada je išla hraniti stoku prepoznala je opt. P. J. koji je bio s još jednom naoružanom osobom, pa su joj tada naredili da ide u dvorište kuće A. P. i da ide iza jedne stare kućice. Kad je tu došla, optuženik joj je naredio da uđe u tu kućicu, a potom da legne, nakon čega se isti skinuo, te iako mu je rekla da to ne čini, jer mu može biti baka, optuženik ju je skinuo te pokušao u više navrata obaviti spolni odnos, međutim u tome nije uspio jer mu spolovilo nije bilo ukrućeno. Nakon toga je ustao te pokušao ugurati spolovilo u njezina usta, što je pokušao u više navrata, iako ga je ona molila da to ne čini. U jednom momentu joj je naredio da se dignu, pa nakon što su se obukli, odveo je izvan te kućice u blizinu ograde, te se počeo stiskati u nju, a potom joj dok mu je leđima bila okrenuta ispalio hitac iz puške pokraj uha, a tada je naišla jedna grupa srpske paravojske, pa joj je optuženik rekao da ode bratu i da se ne vraća kući.

Stoga, protivno žalbi optuženika, prvostupanjski je sud izveo ispravan zaključak kada ga je proglasio krivim za inkriminirani događaj, jer je za to imao uporište upravo u izvedenim dokazima, a prije svega na temelju vjerodostojnih iskaza svjedokinje A. P. i R. J., koje su jasno i određeno iskazivale upravo o onom što su kao žrtve doživjele kroz radnje optuženika u kritično vrijeme. Te iskaze, a kako to pravilno zaključuje i sud prvog stupnja djelomično potvrđuju i prije drugi navedeni dokazi i dokumentacija, kao i nalaz sudsko-medicinskog vještaka dr. S. K., slijedom čega, utvrđenja suda ne ostavljaju dvojbe u pogledu krivnje opt. P. J. Pritom tvrdnja iz optuženikove žalbe o mogućoj zamjeni njegova identiteta kritične zgode nema nikakvog značaja, jer sam optuženik u obrani nije poricao da je bio na mjestu inkriminacije u kritično vrijeme te da je poznao obitelj S. P., a osim toga nedvojbeno su ga prepoznale i oštećenice koje ga poznaju od ranije, posebno svjedokinja A. P., koja je iskazala da je prije rata igrao nogomet s njezinim sinom, N. P.

Prema tome, suprotno žalbi optuženika, sud prvog stupnja ispravno ne prihvaća njegovu obranu kao vjerodostojnu i to u dijelu gdje poriče inkriminaciju, jer je takva bila dana isključivo u cilju izbjegavanja kaznene odgovornosti. Takvo utvrđenje i ocjenu dokaza prvostupanjskog suda u potpunosti prihvaća i ovaj sud drugog stupnja.

Kako se u odnosu na nepotpuno utvrđeno činjenično stanje u žalbi optuženika ne iznosi koju to odlučnu ili važnu činjenicu sud prvog stupnja nije utvrdio ili je propustio utvrditi, a

trebao je i kojim to dokazima, to nije osnovana žalba optuženika zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Prema svemu do sada navedenom proizlazi da je prvostupanjski sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje te je savjesnom i potpunom analizom izvedenih dokaza navedenih u obrazloženju presude za svoja utvrđenja dao jasne i uvjerljive razloge, koje u cijelosti prihvaća i ovaj sud drugog stupnja, pa je žalba optuženika zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja neosnovana.

Na tako pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje sud prvog stupnja ispravno je primijenio odredbe kaznenog zakona, kada je djelatnost optuženika podveo pod odredbu iz čl. 120. st. 1. OKZRH, obzirom da su u njegovom postupanju ostvarena sva bitna subjektivna i objektivna obilježja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, koje mu je optužbom stavljeno na teret. Ispitujući pak u tom dijelu pobijanu presudu po službenoj dužnosti, sukladno čl. 476. st. 1. toč. 2. ZKP/08., ovaj sud drugog stupnja nije utvrdio da bi na štetu optuženika bio povrijeđen kazneni zakon.

Nije u pravu optuženik ni kada se žali zbog odluke o kazni.

Naime, kod odlučivanja o kaznenoj sankciji prvostupanjski je sud ispravno kao otegotno kod optuženika našao brojnost radnji u počinjenju kaznenog djela i, u tom pogledu visok stupanj kriminalne volje, a kao olakotne okolnosti njegovu neosuđivanost, obiteljsko stanje - da je otac troje djece, kao i da je od počinjenja kaznenog djela proteklo više od dvadeset godina.

Stoga, uzimajući u obzir tako utvrđene okolnosti o kojima ovisi vrsta i visina kazneno pravne sankcije, težinu kaznenog djela i stupanj krivnje, suprotno žalbi optuženika i njegovoj neobrazloženoj tvrdnji da je kazna neprimjerena, prema ocjeni ovog suda drugog stupnja, prvostupanjski sud je optuženiku ispravno za počinjeno kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva izrekao bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju od osam godina. Upravo takva kazna je po stajalištu ovog drugostupanjskog suda adekvatna izraženom stupnju kriminalne količine i primjerena pogibeljnosti počinjenog kaznenog djela, te podobna za ostvarenje svrhe kažnjavanja iz čl. 41. KZ/11.

Slijedom svega izloženog, trebalo je na temelju čl. 482. ZKP/08., presuditi kao u izreci ove presude.

Zagreb, 28. siječnja 2020.

Predsjednica vijeća:
Ana Garačić, v.r.